

Raportti työharjoittelusta Virossa

Saarinen Sampsa, Ajoneuvoasentajan perustutkinto (3. vuositaso), Luksia Toivonkatu.

Työharjoittelupaikkana toimi Mersun merkkikorjaamo Tallinnassa.

AS Silberauto Eesti, Järve dealership. Järvevana tee 11, Tallinn 11314.

Kotisivut löytyvät osoitteesta: www.silberauto.ee/en/jaerve

Saavuimme Tallinnaan 31.10.2011 ja lähdimme 25.11.2011.

Työharjoittelupaikkana toimi Silberauto Eesti. Silberautoa voidaan verrata Suomessa Vehoon, konsernilla on useiden automerkkien edustuksia Virossa. Itse työskentelin Mercedes-Benz merkkiin erikoistuneessa toimipisteessä. Rakennus, jossa firmaa pyöritettiin, oli uusi ja varsin moderni, rakennuksessa toimi myös käsittääkseni vuokralla muitakin firmoja. Korjaamotilat olivat modernit ja varsin tilavat, samaa voi sanoa myös automyynnin tiloista. Rakennuksessa toimi myös ruokala/kahvila, jossa oli mahdollista syödä ruokatunnilla ja käydä kahvilla. Työntekijöiden sosiaalitilat olivat perustasoa, pukuhuoneiden yhteydessä oli suihku ja sauna tilat. Ulospäin paikka huokuu ylellisyyttä, Mersun edellyttämällä tavalla.

Vaihtojakson tehtäväksi oli nimetty lataus- ja käynnistysjärjestelmät, tästä syystä työskentelin diagnostiikkaosastolla. Työtehtäviini kuului diagnosoida autojen sähkövikoja, ja korjata niitä. Toki työhön liittyi myös paljon muuta, mutta aina pyörittiin elektroniikan ja sähkön parissa. Lähin työvälineeni oli Mersun testeri, jota käytettiin lähes poikkeuksetta kaikkiin autoihin. Olin jo aiemmin tutustunut Suomessa kyseiseen testeriin, joten perehdytys siihen oli varsin pinnallinen ja nopea. Totesimme, että opin sen käytön paremmin käytön kautta. Työtehtäviin tai laitteisiin ei mukaista. Sain heti apua, kun vain pyysin sitä, toki työohjeita ja apua saa myös Mersun korjaamo-ohjelmasta.

Päivät kuluivat testeriä käyttäen, pikatestien ja vikakoodien parissa. Toki päiviin sisältyi myös mekaanista työtä. Kaikkia testejä ei voi suorittaa vain testereillä, ja ohjainlaitteiden vaihdot ja jotkin diagnoosit on suoritettava mekaanisesti. Jonkin verran mekaanista korjausta sisältyi päiviin ja joitain huoltotoimenpiteitä.

Kun luin ensimmäisen kerran vaihtojakson nimen, lataus- ja käynnistysjärjestelmät, tuli mieleeni heti erinäisiä työtehtäviä ja komponentteja, joiden parissa tulen työskentelemään. Todellisuus paljasti autoalan olevan kaukana todellisuudesta, kukaan ei voi päättää mitä vikoja autoihin tulee, joten myös niitä töitä on tehtävä joita on. Omalle kohdalleni sattui kuitenkin muutamia latureiden korjauksia, ja akkujen vaihtoja. Pääsin myös asentamaan yhden starttimoottorin, toki vanha oli jo otettu pois. Muuten jakso ei vastannut täysin nimitystä, mutta se oli kuitenkin jo ennalta arvattavissa. Heti saavuttuani sain tietää työskenteleväni diagnostiikkapuolella, se vastasi parhaan mukaan jakson kuvausta, mutta sisällöltään, se on paljon laajempi. Pääsin kuitenkin työskentelemään kyseisten järjestelmien parissa, mutta pääasiassa muiden järjestelmien parissa aika kului. Näin jakso ei ihan täydellisesti vastannut ennako-odotuksia, mutta se yllätti positiivisesti. En ollut aluksi aivan niin innostunut latureista ja starteista, kun todellisuus paljastui, huokaisin helpotuksesta. Jakso oli varsin perehdyttävä, ja sain kokonaisvaltaisen kuvan auton elektroniikasta ja sähköpuolesta.

Olin jo Suomessa ollut Veholla työharjoittelussa, joten siirtyminen toisen maan vastaavaan paikkaan oli varsin helppoa. Virossa noudatetaan samaa Mersun ohjeistusta, ja autot ovat samoja. Sopeutuminen vei kuitenkin hetken, jokaisessa paikassa on omat tapansa, ja tulkintansa normeista. Virolaiseen kulttuuriin sopeutuminen vei sitten jo kauemmin aikaa, mutta jyvälle pääsee varsin nopeasti. Täydelliseksi virolaiseksi ei tässä ajassa ehtinyt muuttua, mutta tietyt tavat ja kieltä ehti oppia, ja myös iskostua omaan käyttäytymiseen. Palattuani Suomeen huomasin melko nopeasti mitä kaikkea oli omaan olemukseen mukautunut. Tervehtiminen ja tietyt käyttäytymistavat tulivat Suomeen palattuani edelleen Viron mallin mukaan. Kulttuureissa on loppujen lopuksi aika paljonkin eroa, ero muodostuu toki hyvin pienistä asioista, mutta kun niitä on tarpeeksi, muodostuu ero suureksi.

Työkieli vaihteli työparin mukaan. Enimmäkseni tein töitä Peeterin kanssa, jolloin pääasiassa käytimme suomea. Peeter ymmärsi sujuvasti suomea, mutta välillä hänen suomensa oli puutteellista. Englanti paikkasi välillä kommunikaatio-ongelmia, mutta siitä ei tullut pääasiallista kommunikaatiokieltä. Jonkin verran, varsinkin jakson loppupuolella käytimme eestiä, se oli kuitenkin kankeaa omalta osaltani. Jos kommunikaatio tuntui mahdottomalta, auttoi googlen kääntäjä. Toki tein muidenkin ihmisten kanssa töitä. Margo ei osannut suomea, mutta hän ymmärsi suomea. Margon kanssa käytimme suomea, eestiä ja englantia sekaisin, tein kuitenkin niin vähän margon kanssa töitä, että kommunikaatio onnistui. Martinin kanssa käytimme englantia, Martin ei oikein osannut suomea, ja kun molemmat puhuvat hyvää englantia käytimme sitä.

Viestin saaminen perille virossa on suhteellisen helppoa, useimmat virolaiset kun ymmärtävät melko sujuvasti suomea. Virolaisille tuottaa kuitenkin vaikeuksia kommunikoida takaisin suomeksi. Suomalaisille eestin oppiminen voi viedä aikaa, omalla kohdallani kesti kauan oppia edes pieni sanavarasto. Nyt 4 viikon jälkeen pystyn jotenkin kommunikoimaan eestiksi, ainakin saan pointtini perille. Englanti on Virossa hallussa vain nuorella sukupolvella, vanhemmilla on vaikeuksia englannin kanssa, vähän samalla tavalla kuin suomessakin. Työpaikalla että muualla Virossa tulee kuitenkin toimeen, kunhan osaa suomea tai englantia, monet myös osaavat venäjää. Jos ei muu auta, niin elekieli ja kehon apuna käyttäminen saattaa viestin perille.

Työkulttuurissa oli huimia eroja Viron ja Suomen välillä. Ensimmäiseksi huomaa virolaisten hyvät käytöstavat, jokaista työkaveria tervehditään heti aamusta, ja useimmat sanovat käsipäivää joka päivä. Hyvät tavat eivät suinkaan lopu siihen. Ruokailuun saavuttaessa jokainen työntekijä toivottaa koko salille hyvää ruokahalua, tai käy ohittamissaan pöydissä toivottamassa hyvää ruokahalua. Ruokaa ei aloiteta ennen kuin pöydässä istuvat kaikki, jotka siihen ovat tulossa, ja vielä ennen aloitusta toivotetaan hyvää ruokahalua. Mikäli pöytään saapuu lisää väkeä, luonnollisesti toivotetaan hyvää ruokahalua. Pöydästä ei myöskään nousta ennen kuin kaikki ovat lopettaneet ruokailun. Poistuttaessa ruokasalista toivotetaan jälleen ohitettaviin pöytiin hyvää ruokahalua. Työpäivän loputtua sanotaan hyvästit, ja toivotetaan hyvää loppupäivää. Eroja on myös viikkorytmissä. Virossa tehdään 40 tunnin työviikkoa, mikä on sama kuin Suomessa, mutta

Virossa se jaetaan 4 x 10 tuntia. Virossa autoalalla tehdään neljänä päivänä viikossa 10 tuntia, eli viikossa on 3 vapaapäivää. Tuntimäärä on sama mutta jako eri, päivät tuntuvat raskailta, mutta virolaiset näyttävät sopeutuneen kyseiseen rytmiin. 10 tunnin työpäivä myös vaikuttaa päivän aikana pidettäviin taukoihin. Aamulla on aamupaussi, en ole aivan varma sen kestosta, mutta useimmat syövät silloin aamupalaa, joten se kestää välillä jopa 30 min. Päivällä on ruokatunti, sen ajankohta on hieman Suomessa totuttua myöhemmin, noin 12 – 14 välillä. Ruokatunnin kesto Virossa on tunti, toki kaikki eivät aina pidä sitä niin pitkänä, riippuu töiden määrästä. Iltapäivällä on yksi tauko, jolloin useimmat syövät välipalaa, itse en useinkaan päässyt pitämään kyseistä taukoa, koska työpäiväni päättyi juuri ennen sitä. Kun tutkin päiväkalenteria, oli siellä vielä illalla toinen ruokatauko, kestoltaan puolituntia. Päivä on pitkä, joten virolaiset syövät useita pieniä aterioita, ja taukojen välit ovat pitkät, mutta niin ovat tauotkin. Ajanhallintaohjelmaa noudatetaan kirjaimellisesti Virossa. Työt tehdään juuri sinne kirjatussa järjestyksessä, ja sinne kirjatussa ajassa. Jos työaika ei riitä, varataan autolle uusi aika, tai sitä jatketaan, jos aikaa jää loppupäivään. Työt ovat erittäin organisoidut, ja jokaisella asentajalla on oma vastuu työtehtävänsä, ja koko työpäivä on ennalta organisoitu valmiiksi. Diagnostiikka kaveri ei tee yhtään perushuoltoja, sille on omat kaverinsa. Toki järjestelmälle on hyvät perustelut, mutta välillä tuntuu, ettei järjestelmässä ole mitään järkeä. Kaiken kaikkiaan järjestelmä kuitenkin toimii.

Viron oppilaitos oli järjestänyt meille yöpymispaikan. Yövyimme koulun ylläpitämässä Hostellissa, meidän 4 viikon jakso maksoi 136 euroa. Hintaan sisältyi huone ja petivaatteet. Huoneet olivat perus siistejä noin 4 kertaa 4 metriä. Huoneessani oli kaksi sänkyä, joten tarvittaessa kaksi pystyy elämään samassa huoneessa. Aamupala ja muu ruokailu jäi omalle kontolle. Huoneen ikkunasta kuitenkin näkyi kauppa, joten siihen oli lyhyt matka. Huoneissa oli myös internet, yhteys oli nopea, mutta välillä se ei toiminut ja välillä se takkuili. Huoneet tarkastettiin kaksi kertaa viikossa, tiistaisin ja torstaisin. Jos molemmilla kerroilla sain täydet pisteet (5), ei seuraavalla viikolla ollut tarkastuksia, hostellista löytyi kaikki tarvittavat siivousvälineet, joita sai lainata. Maintsemisen arvoinen asia on myös oman vessapaperin hankkiminen, hostellin vessoissa ei ole vessapaperia, tai lavuaarien luona käsipyyhepaperia. Vessat ja suihkut löytyivät käytävältä, huoneissa oli vain sängyt, kaksi kaappia, pöytä ja kaksi tuolia. Hostellissa oli myös kotiintuloaika klo 23, sen jälkeen pääsi sisälle vain klo 00, 01, 02 ja 06. Hostelli aukesi taas 7 jälkeen aamulla, lisäksi jos oli yön pois hostellista, piti se kirjata ylös. Hostellista löytyi lukitusta huoneesta jokaiselle kerrokselle oma jääkaappi, minne oli mahdollista viedä tavaroita, itse en sitä käyttänyt. Myös yksi keittiö löytyi kolmannelta kerroksesta, missä saattoi tehdä ruokaa. Meille Viron koulusta yksi opettaja lainasi omia astioita ja kattilaa, jotta voisimme tehdä jotain ruokaa, hostelli kun ei tarjonnut keittiöön mitään tavaroita.

Matkaa hostellin ja työpaikan välillä oli jonkin verran, kävellen matkaan olisi kulunut turhan paljon aikaa. Autolla matka kesti noin 20 minuuttia, mutta kun ei ollut autoa käytettävissä, niin julkiset olivat ainoa vaihtoehto. Toinen Viron opettajista oli katsonut valmiiksi reitin matkalle, mitä julkisia tarvitsi käyttää. Hän hommasi minulle kuukausilipun Tallinnan julkisiin, lipulla sai matkustaa bussilla, ratikalla ja trollilla (bussin ja ratikan yhdistelmä, sähköinen bussi joka otti virtaa kuten ratikka), lippu maksoi opiskelijalle 10 euroa. Jos ei löydy opiskelijakorttia, niin lippu maksaa 28 euroa, julkisilla pääsee toki ilmaiseksi, mutta jos jää kiinni, niin sakko on 40 euroa. Itse kuljin töihin ensin ratikalla pari pysäkkiä, jonka jälkeen vaihdoin bussiin, millä jatkoin matkaa vielä 7 pysäkkiä. Yhteensä matka kesti noin puoli tuntia, riippui miten vaihto sujui. Pääsin kahdella eri ratikalla, sekä busseissa oli pari vaihtoehtoa, millä pääsi. Illalla hostelliin luonnollisesti vastakkaisessa järjestyksessä, vaihto samassa paikassa. Sama ratikka (numero) kulkee noin 5 minuutin välein, ja bussi noin 10 minuutin välein. Tallinnassa on hyvä julkisenliikenteen verkosto, jota kannattaa hyödyntää. Trollilla en ikinä matkustanut, mutta näin niitä kyllä. Virossa kaikki julkiset pysähtyvät jokaisella pysäkillä, ja useimmissa on taulu ja/tai kuulutus joka kertoo pysäkestä ja tulevasta pysäkestä. Liikkuminen on täten varsin helppoa, ja erittäin halpaa.

Tutustuin työtovereihini vain työpaikalla. Päivisin oli kuitenkin välillä hetkiä, jolloin pystyi keskustelemaan. Mikäli olisi ollut mahdollista tutustua heidän kanssaan Tallinnaan, olisin varmasti käyttänyt tilaisuuden hyväksi. Kaupunkiin oli kuitenkin helppo tutustua muutenkin.

Vastaanottava oppilaitos ei järjestänyt vapaa-ajalle mitään ohjelmaa, mikä oli toisaalta hyvä. Koko vapaa-aika viikolla jäi omaan käyttöön, ja viikonloput olivat kokonaan vapaita. Tämä mahdollisti viikonloppuisin vierailut Suomeen. Toki välillä tuntui, että viikolle olisi voinut kehittää jotain pientä toimintaa. Viikolla pääsi jonkin verran tutustumaan paikallisiin, ja hostellin muihin vieraisiin. Itse en kuitenkaan hirveästi tehnyt uusia tuttavuuksia jakson aikana, lukuun ottamatta työtovereita.

Mitään ohjelmaa kun kerran ei ollut, niin oli viikolla iltaisin runsaasti aikaa. Toki pakolliset toimenpiteet veivät siitä suuren siivun. Heti kun oli päässyt töistä hostellille, kirjoitin aina päiväkirjaan sen päivän tapahtumat, ne kun olivat tuoreessa muistissa. Tämän jälkeen lähdimme usein kaupungille syömään ja kiertelemään. Usein kaupungilla oleminen jäi lyhyeen, koska iltaan oli varattava aikaa. Iltaisin pidin yhteyttä perheeseeni, ja sosiaalisen median välityksellä kavereihini. Pakolliset iltatoimet veivät myös aikaa, suihkussa oli hyvä käydä työpäivän jälkeen, ja oman hygienian kannalta, myös hampaiden hygieniasta oli huolehdittava. Iltaisin kuitenkin pyrin rauhoittumaan, jotta saisin hyvät yöunet ja olisin valmis uuteen päivään. Vapaa-ajalla ei tullut kuitenkaan hirveästi tutustuttua paikalliseen kulttuuriin, tai Tallinnaan ylipäätään. Tekemistä riitti hostellilla, ja ruokailupaikan etsimisessä. Tylsää ei missään vaiheessa ollut, uudessa kaupungissa on kuitenkin sen verran tekemistä.

Tämän jakson jälkeen Viro on edelleen Viro. Toki näkemykseni Virosta laajeni, mutta ei se hirveästi muuttunut. Opin Virosta yhtä sun toista uutta, ja perehdytys Viroon oli jo varsin kattava ennen lähtöä. 4 viikkoa vieraassa maassa on kuitenkin pitkä aika, ja siinä ajassa kerkeää suhteellisen hyvin sopeutumaan uusiin tapoihin ja kulttuuriin. Suurin muutos syntyi suhtautumisessa virolaisiin, vaikka ulkoisesti ja ennakkoluulojen perustella luulee virolaisia koviksi ja ronskeiksi, paljastui jotain aivan muuta. Virolaiset ovat avoimia, ja ennen kaikkea mukavia. Virolaiset toki näyttävät karskeilta ja aggressiivisilta, mutta todellisuus on jotain aivan muuta. Itselläni ei hirveästi ennakkoluuloja ollut, mutta ne vähätkin osoittautuivat osittain valheellisilta. Eniten virolaisissa yllätti hyväntuulisuus ja kunnioitus. Työpaikalla kokemani hyvien tapojen osoittaminen vain tukee tätä, jokseenkin riippuu ihan missä liikkuu. Kaikkialla ei suinkaan ole näin, mutta yleiskuvaa ei voi muodostaa suppealla otoksella.

Työssäoppimispaikkana Silberauto on ihan yhtä hyvä kuin mikä tahansa Suomen merkkikorjaamo, siellä kun noudatetaan Mersun laatuohjelmaa. Työtilat ovat hyvät, ja laitteisto on kutakuinkin ajan tasalla. Silberautossa myös suhtaudutaan positiivisesti harjoittelijoihin, ja Suomea ei kavahdeta. Toki aluksi voi olla joitain ongelmia, mutta ne on helppo selvittää. Työnjohto ja muut työntekijät ovat mukavia ja avuliaita. Maana Viro on ihanteellinen. Se on lähellä Suomea, joten sieltä on helppo vieraillla Suomessa. Toki vaihdon tarkoitus ei ole olla kotimaassa, joten huonojakin puolia löytyy. Enemmän löysin kuitenkin positiivisia puolia, yksi suurimmista on helppo kommunikaatio. Itse olisin kuitenkin halunnut paikan, missä olisi kommunikoitu pelkästään englanniksi, silloin kielitaito olisi kehittynyt enemmän. Viroon on kuitenkin helppo lähteä ihmisen, joka ei taida kieliä täydellisesti. Silberautoa ja Viroa on helppo suositella hyväksi vaihto kohteeksi.

Viroa varten valmistautumista ei juuri tarvita, ne pari kertaa jotka meillä oli, riittivät varsin hyvin. Mitään ihmeellistä kielitaitoa, tai kurssia ei tarvita. On hyvä tietää perusasiat Virosta, jotta välttää tukalat tilanteet. Virkavallan tai rikollisuuden kanssa emme olleet sen kummemmin tekemisissä, toki pyrimme myös välttelemään niitä. Kun pitää avoimen mielen, ja muistaa perehdytyksessä opetetut asiat kulttuurishokista, niin kaikki hoituu. Viron kulttuuri ei heti aluksi eroa kuitenkaan niin paljoa meidän kulttuurista. Itse kyllä huomasin käyvänä ensimmäisen päivän aikana läpi pienen kulttuurishokin, mutta se oli helposti ylitettävissä. Nyt meitä oli kaksi autoalan opiskelijaa samaan aikaan, vaikka olimme eri työpaikoilla, silti toisesta oli apua.

